

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevni: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

oddagreindir

Rækjurnar í Grønlandi

TAÐ VÓRU ikki góð tíðindi at frætta úr Grønlandi um tøkuna av rækjutrolarunum, sum verða ákærdir og dømdir fyri at hava fiskað væl omanfyri loyvdu kvotuna. Føroyingar hava leingi verið kendir og royndir veiðumenn í hesari vinnu — og somuleiðis er tað einki nýtt, at ein øvundsjúka móti føroyingum hevur fingið sjóverjuna til at seta sýkjaran eftir øllum føroyskum fiskiskipum við Grønland.

OG HETTA hevur endurtikið seg í størri mun eftir at grønlandska fólkaatkvøðan um sambandið við EF gav tað úrslit, at teir ikki vilja vera verandi í felagsmarknaðinum. Tær viðmerkingar, sum komu frá ymskum donskum síðum eftir fólkaatkvøðuna, benda týðuliga á, at nú skuldu føroyingar á ein ella annan hátt verða »hevndir«.

SOLEIÐIS MÁ tað fólást hjá føroyingum, tí einki er at taka seg aftur í, at øvundsjúkan hevur verið vaksandi so hvørt sum tað hevur víst seg, at Føroyar hava klára seg uttanfyri EF, ja betri fyri hvørt ár sum gongur, hóast EF av øllum alvi hevur roynt at spennja bein fyri føroyingum. Tak nú 9 mánaða sáttmáloyssi í 1981.

AT EIN stovnur sum danska sjóverjan við Grønland arbeiðir effektivt eigur hon sjálvandi rós fyri, m

en nokkso søkt kann tað tykjast, at hesin mikli effektivitetur fyrst av øllum verður vendur móti teimum smáu — føroyingum, sum nú verða hóttir heilt at missa rættin til rækjuveiðu í eitt heilt ár. Hvussu hava m.a. ikki týskarar ikki fiskað 100.000 tons av toski ólógliga á hvørjum ári? — Men teir eru so »stórir«.

MEN HARFYRI fara vit ikki at forsvara, at føroysk rækjuskip, eftir at hava fingið eitt týðuligt varskoð, halda fram við at uppgeva ósamsvarendi verulugu tølunum, so sum tíðindini vilja vera við.

MEN HER má partur av ábyrgdini leggjast á landsstýrið, sum ikki kundi útvega skipunum størri kvotur til rækjufiskiskapin við Grønland. At se. da hesi skip avstað, vitandi um tær alt ov smáu kvotur og tí eina uppá forhend ólønandi veiðu, var lítið skilgott. Freistingin at fara upp um loyvdu kvoturnar var stutt sagt alt ov stór.

HENDINGARNAR í Grønlandi komu illa við. Samstundis sum vit av øllum alvi skulu royna at verja vunnin rættindi, hevur eitt álitisbrot nú gjørt, at stígur av álvara kann koma í samvinnuna, sum vit náttúrliga áttu at útbýgt til felags gagn bæði fyri grønlandsku sum føroysku tjóðina.

leiðum, hevur tó nerva okkum kanska meira enn mong onnur av teimum meiningsleysu kriggjum, sum eru í heiminum. Mest tí, at her var talan um, at eitt av okkara grannalondum, Bretland var annar parturin.

TAÐ EIGUR bert enn meiri at eggja okkum til at halda fast um, at eitthvørt trætumál eigur at avgerast við samráðingum og ongantið við, at annar parturin leggur uppí við vápnun.

MEN FRAMVEGIS er hin siviliseraði heimurin ikki vorðin klókari av skaðanum.

Neyvan klókari av skaðanum

TAÐ KENDIST sum ein lætti, tá tíðindastovnarir týsmorgunin kundu siga frá, at vápnahvild var fingin í lag á Falklandsøygjunum. Stríð var av. Miskunarleysu krigsbardagarin vóru stílnaðir av. Tað má tykjast meira enn meningsleyst, at rættuligt kriggj mátti til fyri at greiða hesa fløkjuna.

EITT KRIGGJ, sum hevur týnt meira enn túsund mannalív og sært enn fleiri. Samanumtikið munnu eins mong mannalív vera týnd ella læstað, sum tað eru íbúgvir á Falklandsøygjunum.

HETTA KRIGGJ, so fjart tað enn kann tykjast at liggja av okkara

Tit kundu havt bíða við vegskattinum!

Í vár hoyrdu vit úr Løgtinginum, at vegskatturin skuldi gjaldast í einum, tí hetta spardi so og so nógv um útreiðslurnar til umsiting o.a. Alt hetta ljóðar væl og eingin ivingur man vera um, at øll fólk taka undir við tiltøkum, sum eru ætlað at spara um; tað veri seg bæði hjá einstaklingunum og hjá tí almenna.

Men tá umrøddu mál var fyrri, varð einki sagt um, nær hetta fall til gjaldingar, og nú komu so boðini: rokningin fyri vegskatt skal gjaldast áðrenn 1. juli.

Øll, sum hava bil, vita, at tey skulu gjalda vegskatt, trygging o.s.fr., og eftir tí hava tey helst eisini lagt ein plan yvir, hvussu gjaldast skal og hvat ið ráðini eru til. Men nú kom so henda rokningin áðrenn nakar vardi av.

Hon skal gjaldast í juni, í sama mánað, sum terminin fellur, í sama mánað, sum ein uttan íva hægri skattabílett er útsend og í sama mánað, tá fólk spara sær nokur oyru saman til eina summerferiu til sín sjálvs ella til børnini.

Onkur vil kanska siga, jú men, 1000 kr. hvat er tað? Eitt veit eg, at 1000 kr. er nógv í okkara heimi í juni og desember mánað, tí tá er mangan tungt at fáa endarnar at røkka saman og tað gongur út yvir okkum øll, men kanska mest børnini, tí tey liggja undir einum stórum trýsti frá Kammeratunum, sum kanska fáa alt sum tey peika á: tað nýggjasta innan klæðir, súklur, ferðir, dans fleiri ferðir um vikuna fyri eftirhondini nógvir pengar o.s.fr.

Ikki kann sigast, at hetta landsstýrið hevur havt nógvu føling við, hvat eitt vanligt húshald kann formáa sær, men hvussu kunnur teir tað, hevur nakar av teimum nakrantíð havt eina vanliga handverkaraløn at liva av? Ikki trúgvi eg tí. Nei, teir kendu ikki skomm, tá teir løgdu hægri toll og avgjöld á okkum seinasta heyst, bert fáar mánaðir eftir, at vit fingur gott og væl eina krónu í lønarbata við forhandlingarnar. Tá sýndi tann tímaløti hóg, men hann bleiv snýttur av sokallaða sparilandsstýrinum. Men hjá okkum hevur ikki borið til at spara.

Vónandi fáa vit innivist fyri hesum hjartasuffinum.

Kona og maður

Hava tit gloymt Royn?

Tað er við spenningi, at ítróttarfolk og ítróttarhugað lesa ítróttarsíðurnar í blaðunum við frásagnunum frá dystunum í vikuskiftinum, sum verið hevur.

Sjálv fótboldskappingin er komin nakað áleiðis nú,

og vit hava fingið eina hómung av, hvussu tey ymsku liðini klára seg og hvussu kappingin fer at enda.

Eitt havi eg lagt til merkis, at í Sosialinum hevur Royn ikki fingið ta nógvu umrøðuna.

Í fjør kláraði Royn seg ikki serliga væl, men umrøðan var tá nógv í Sosialinum. Í ár hevur liðið klárað seg bara heilt væl, men nú er næstan tagn. Hvussu ber tað til?

Ítróttarhugaður

Bøðilin

Eg fekk meg ikki til at endurnýggja meg sum haldara av Oyggiatíðindum, ikki tí at eg harvið havi slept nøkrum hugsjónum, men meira av tí at eg fyri tað fyrsta ikki vil góðtaka ta framferð, sum brúkt verður meira og meira í føroyskari blaðskrivning og fyri tað annað tí eg ikki dugi at siggja, at tað er nakað uppbyggiligt í tí at útspilla heiðursfólk á slíkan hátt sum Oyggiatíðindi hava útmerkað seg við.

Tað ernakað sum tey í útlandum nevna Boulevardpressan, nærri sagt so sum Ekstrabladet og BT í Kjöpinhavn. Hesi blað brúka nógv at tekkjast lesarum við at útpensla hendringar upp á bekostning av einkultúrsonum. Ofta hevur hetta syrgiligar fylgjur við sær.

Nakað soleiðis tókst

mær henda dagin Oyggiatíðindi brúkar orðini »bøðilin á Frútrøð« um heiðursmannin Dánjal Jakup Bærntsen, landsdjóralækna. Hvussu kann blaðið forsvara at fara so illa við einum av fremstu og týðandi embætismonnum okkara?

Slíkt eigur og kann ikki bera til. Væl so at ein og annar kann vera ónøgdur ella ósamdur við hann um mangt og hvat, men soleiðis kann man ikki bera seg at. Hvussu hevði verið vorið í fagra landi okkara, um vit ikki høvdu havt ein so stóðufastan persón í hasum starvinum. Tað hugsar blaðið ikki um. Hugsar bert um egnan lótuvinning.

Óg so at valka sær í forsvarinum fyri einum djórafelagsskapi, sum heldur átti at lagt seg eftir at byrgja fyri teirri mongd

av djórapinslum, sum tað er at halda villini djór innilæst og í tjóri alt teirra liv, istaðin fyri at tey fingur loyvi at liva har tey høvdu heima. Nei teir størri djórapinslarnir eru tey, sum halda djór inni í býnum, har tey verða pind og plágaði av motorlarmi, radiolarmi, o.m.ø., sum vit vita eru djóranna ringasti fíggindi í dagliga livi teirra. Men her sova teir gævu »djórafelagjar«.

Óg tá Oyggiatíðindi skrivur um terror og bøðlar, hvør er størri bøðil enn tað blað sum uttan at blunka hongur fólk út til alment tjak, hesi verjuleysu, sum soleiðis verða hunddálkaði av »bøðlunum í R. C. Effer-soesgotu«.

Pætur